
Fra: Simen Stangeland [mailto:simlsta@gmail.com]

Sendt: 16. mars 2014 14:25

Til: Postmottak HOD

Emne: Høringssvar - Reservasjon for fastleger

Viser til høringsbrev 21.01.2014 om reservasjonsordning for fastleger. I høringsbrevet åpnes det for at også de som ikke står oppført på høringslisten kan gi høringsuttalelse. Jeg takker for denne muligheten, og vil med dette gi min uttalelse til saken, da spesielt med tanke på reservasjon mot henvisning til abort.

Jeg mener dette er et forslag som er lite gjennomtenkt, og som ikke er tiltenkt å ivareta innbyggernes beste. Som Human-Etisk Forbund skriver i sin uttalelse:

"Fastlegens religionsfrihet er i streng forstand ivaretatt ved at han eller hun selv kan unnlate å benytte seg av abort, spiral eller assistert befruktning. Men legens religiøse overbevisning kan ikke brukes til å begrense andre mennesker som hans eller hennes pasienters valg i forhold til helsehjelp de har adgang til etter norsk lov. Fastlegekontoret kan og skal ikke være legens arena for å «gi uttrykk for sin religion eller overbevisning, ved tilbedelse, undervisning, praksis og etterlevelse.» Det ville umuliggjøre kvinners rett til ikke-diskriminerende helsehjelp så vel som statens mulighet til å sikre likhet for loven."

Dersom denne lovendringen skulle foretas, ville det uvegerlig ført til at en leges religiøse eller etiske overbevisning skulle "overstyrt" hensynet til pasienten, og dennes rett til å bli møtt med forståelse og å føle seg ivaretatt av det offentlige helsevesenet. Dette blir en tydelig diskriminering av pasientene - men foretatt av en offentlig instans, fastlegen!

Jeg mener også en slik ordning vil være umulig å gjennomføre i praksis. Det sies at fastlegen skal kunne henvise til en kollega senest neste virkedag; samtlige som har besøkt fastlegen sin vet at det er omtrent umulig å få time på dagen, noe som også vil gjelde for legens kollegaer. Det vil også føre til enda et utilbørlig press på pasienten, å måtte psyke seg opp til å foreta avgjørelsen om abort, vente på time hos legen, for så å bli avvist og måtte gjennom det samme igjen mens man venter på kollegaen.

Det vises til at det på forhånd skal varsles hvilke leger som reserverer seg, f.eks. gjennom internett. Dette er likevel mangelfullt; man har ingen garanti for at abortsøkende har tilgang på internett, vet hvor man skal lete, eller har språkkunnskaper til å sette seg inn i denne informasjonen.

Til sist vil jeg påpeke at en slik reservasjonsordning for leger nødvendigvis vil ha ringvirkninger. Hvis fastleger skal kunne reservere seg, og i stedet råde pasienter til å oppsøke sykehus direkte, vil ikke også andre som kommer i kontakt med pasienten kunne kreve den samme retten? Den logiske følgen blir at sykepleiere og helsesøstre får reservere seg mot å assistere ved aborter, eller å behandle mottak av kvinner som kommer inn for abort. Skal resepsjonistene på sykehuset også kunne nekte, siden deres jobb også kan innebære å bidra til abort? Skal renholdere kunne nekte å arbeide i operasjonsstuer hvor abort har blitt foretatt?

Å single ut legers rett til å reservere seg på bakgrunn av samvittighet, antyder at deres samvittighetsgrunner skal veie tyngre enn personer i andre yrker, med mindre disse også får

samme rettigheten. Det vil i det hele tatt bli umulig å administrere, og det er tydelig ikke til pasientens beste, ei heller til persponvernets.

Jeg slutter meg derfor til Stålsett-utvalget når de sier:

"Det bør ikke aksepteres at legens oppfatninger av ulike spørsmål som abort, assistert befruktning og prevensjon skal kunne hindre tilgang til en likeverdig og forutsigbar førstelinje i alle landets kommuner innen den offentlige helsetjeneste."

Med vennlig hilsen

Simen L. Stangeland